



De gast zonder bruiloftskleed.

<https://hdl.handle.net/1874/355699>

gla

17

DE GAST

ZONDER

BRUILOFTSKLEED.

NAAR HET HOOGDUITSCH.

[53]

DE GAST

BRUNNENSTREIPE

BRUNNENSTREIPE

En als de Koning ingegaan was om de aanzittende gasten te overzien, zag hij aldaar een' mensch niet gekleed zijnde met een bruiloftskleed.

En zeide tot hem: Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aanhebbende?... En hij verstomde.

Toen zeide de Koning tot de dienaars, bindt zijne handen en voeten, neemt hem weg en werpt hem uit in de buitenste duisternis, daar zal weening zijn en knersing der tanden.

Want vele zijn geroepen, maar weinige uitverkoren,

MATTH. XXII: 11-14.

Wanneer in deze gewigtige tekst gezegd wordt: *als de Koning ingegaan was, om de aanzittende gasten te overzien, zag hij aldaar een' mensch niet gekleed zijnde met een bruiloftskleed, ziet men duidelijk, dat men dezen mensch niet moet*

zoeken onder de lieden die een goddeloos leven leiden in de wereld, van welke het openbaar is dat zij zullen verloren gaan; maar het zijn menschen, die door den schijn niet alleen zichzelf, maar ook anderen met welke zij omgaan bedriegen; menschen die veel te zeggen hebben, en zich bij de kinderen Gods weten te voegen, zonder dat deze in staat zijn zich voor hen te wachten.

Hoe zijt gij hier ingekomen, vraagt de Koning, geen bruiloftskleed aanhebbende? En hij verstomde.

Uit zijn verstommen kan men duidelijk zien dat hij den zin van des Konings vraag verstond en wist dat daarop niets te antwoorden was. De mensch begreep, zeg ik, waarom hij niets kon antwoorden. Waarin bestond dan zijne ontsteltenis en verwarring? Juist in de zaak waarvan gesproken werd, en die hem terstond deed verstommen. De Koning vraagt: *Hoe zijt gij hier ingekomen?* Hij had kunnen antwoorden, «Ik ben geroepen geworden.» «Waarom hebt gij geen *fraai* kleed aan?» «Van waar zullen het de menschen halen, die men van de straten en langs de heggen opneemt? Men heeft ze even gehaald gelijk ze waren, bedelaars, blinden, lammen; waar zouden deze het van daar halen? Gelijk deze met lompen gedekt gekomen zijn, zoo ben ik ook gekomen.»

Dat zou een antwoord geweest zijn, wanneer

hier alleen van *fraaie* kleederen spraak ware geweest. Derhalve moet het bruiloftskleed iets anders zijn. Het moet niet heeten een *fraaie* kleed; er wordt niet gevraagd, hoe zijt gij hier ingekomen, geen *fraai* kleed aanhebbende? maar, waarom hebt gij **DAT** kleed niet aan hetwelk de overigen dragen? Want de bedelaars hadden bruiloftskleederen aan die hun geschonken waren; en die mensch maakte hierop de eenige uitzondering, hij had **ZULK** een kleed *niet* aan. Waarom had hij het niet? Zonder twijfel omdat hij van allen die met hem gekomen waren het schoonste kleed had. De bedelaars, de blinden, de kreupelen waren ligt te overtuigen dat zij een ander bruiloftskleed behoefden, en dankten God, dat men hun, alvorens de bruiloftszaal in te treden, een feestgewaad aantrok, dat zij niet konden betalen. Maar toen de hoogmoedige, de welgekleede mensch, die toevalligerwijze van de straat daarbij gekomen was, een kleed werd aangeboden, zoo zeide hij: «mijn kleed ziet er beter uit, ik heb geen ander van noode, ik behoef mij over mijn kleed niet te schamen.» Dat is ook waar, dachten de dienaars, en lieten hem binnen. De Koning ingekomen zijnde om de gasten te overzien, vond hij daaronder eenen mensch die het kleed niet aan had, hetwelk de Koning had laten uitreiken.

Opdat mijne vrienden niet denken dat dit eene uitvinding van *mij* is, zoo wil ik mij duidel-

lijk verklaren hoe het met de zaak gelegen is.

Het was in het land waarin de Heiland leefde en sprak in gebruik, dat allen die tot eene bruiloft, of bij een aanzienlijk man ter maaltijd genoodigd werden, wanneer zij het huis binnentraden een feestkleed ontvingen. Dit kleed was zoo gemaakt, dat het over de andere kleederen kon getogen worden. In *Turkije* noemt men het eenen kaftan, en nog heden ten dage volgt men in het Oosten deze gewoonte. Wanneer zelfs een gezant van den Roomschen Keizer ten gehoor wil toegelaten worden, dan moet hij zulk een eerekleed aantrekken, zijn eigen kleed moge van goud en zilver blinken en met edele gesteenten versierd zijn, hij mag niet dan met den eererok daarover getogen verschijnen.

Gij zult nu de gelijkenis wel verstaan en de reden bevroeden, waarom de welgekleede mensch geen bruiloftskleed had aangetrokken. Nu kunt gij begrijpen waarom de Koning hem dus aanspreekt, en waarom hij dezen niets wist te antwoorden. Zijn geweten zeide hem, dat hij geene eervolle taal kon voeren, hij bemerkte, wat de rok te beduiden heeft en dat hij onrecht had; maar te laat. *Bindt hem handen en voeten*, zeide de Koning, *en werpt hem in de buitenste duisternis.* — *Hij trekt magtigen van de troonen af, en nederigen verhoogd Hij.* (Luk. I: 52.) Alle hoogmoedige geesten, alle hooggevoelende en werkheilige menschen, alle

lieden die eene andere gerechtigheid hebben, dan die welke in het bloed en de verdiensten van Jezus gelegen is, die zich eene soort van heiligheid uit alle boeken, ondervindingen en oefeningen bijeenverzamelen, die daarin hun leven doorbrengen en van de halve wereld willen aanbeden worden, dat zijn de lieden die geen bruiloftskleed meenen te behoeven; die, zoo lang zij in de wereld zijn, wanneer hun het bruiloftskleed wordt aangeboden, wanneer men hun zegt, dat het bloed en de gerechtigheid van Christus het eenige sieraad en eerekleed is, waarmede men voor God bestaan kan, denken: dat zijn kinderachtige dingen, dat zijn kleinigheden; dat hadden zij anders geleerd, dat wisten zij beter, daar waren zij lang overheen, of zij hadden daarvan veel diepere inzigten. En in denzelfden hoogmoedigen verblinden zin, treden zij, zonder ontnuchterd te zijn van de wereld af. Wanneer men hun dan vraagt, waarom zij het zoo bekende bruiloftskleed niet aanhebben, dan weten zij daarop niets te antwoorden: zij hebben er dikwijls van gehoord, maar worden afgewezen.

Zoo is het met de zaak gelegen, en daarom zegt de Heiland: *velen zijn geroepen maar weinige uitverkoren.*

De een is geroepen en komt niet, maar verontschuldigt zich. De andere komt, doch komt niet in den *waren*, maar met eenen hoogmoedi-

gen geest, met eenen hoogen dunk van zichzelf, hij wil liever wat *medebrengen*, dan zich wat laten *geven*.

Zullen en moeten wij eenmaal ontbloot worden, hoe gelukkig zouden wij zijn en hoe goed zou het wezen wanneer zulks hier in der tijd geschiedde.

Ziet toe, zegt de Apostel, *dat niet iemand de algemeene (de bedelaars-) genade gering acht*. (Hebr. XII.) Dat is niets ongewoons. Denk om Naäman. De Profeet, dacht hij, zal veel omstandigheid maken, met plegtigheid te werk gaan, en eene diepzinnige taal voeren. Maar deze zeide: *Wasch u in de Jordaan*. Ei, dacht hij, als er niets anders noodig is, ik had dit ook in de rivieren mijns lands kunnen doen. Doch zijne knechten zeiden: *Mijn vader, zoo die Profeet tot u eene groote zaak gesproken had, zoudt gij ze niet gedaan hebben? hoeveel te meer, naardien hij tot u gezegd heeft, wasch u en gij zult rein zijn. En hij wiesch zich, en werd rein.* (2 Kon. V.)

Het is dus waarheid wat de Heiland zegt: *De gezonden hebben den medicijnmeester niet van nooden, maar die ziek zijn.* (Matth. IX.) Die niets noodig heeft, krijgt niets. Die niet arm is, wordt niet rijk. Die geen leed draagt, wordt niet getroost. Die niet krank is, wordt niet gezond. Die niet verloren is, die zoekt den Heiland niet, en nog veel minder vindt hij

Hem. Die zijne naaktheid niet gevoelt en geen kleed begeert, die krijgt er geen. Dat is eene treurige maar waarachtige zaak.

Alle trotsche zielen, die zich niet willen vernederen en in het stof bukken, die niet arm van geest zijn, niet ziek willen heeten, die *dien* weg ten hemel niet willen inslaan langs welke een arm zondaar en bedelaar er alleen komen *kan*, die worden buiten geworpen. Hij die de gebrokenen van harte zoo lief heeft, betoont aan zulke trotsche zielen zijne magt. Hij kan vertragen. Hij kan hen met geduld, met onuitsprekelijk geduld dragen, maar eindelijk worden zij ten voorbeelde voor anderen uitgeworpen.

Hoe kan men echter dit verschrikkelijk lot ontgaan? Zal wel iemand zich in zijn lot voor de eeuwigheid willen bedriegen? Zal wel iemand gevaar willen loopen, van, met anderen tot het bruiloftsfeest gaande *afgewezen* te worden? Neen! dit zal wel *niemand* begeeren. Welnu, daarvoor is raad, en wel voor diegenen, zoo als wij daar zoo beschreven, als ook voor hen die erkennen, arm, blind en naakt te zijn. De raad voor de eerste is kortelijk die, welke de Heiland zelve geeft (Luk. XIV.), waar hij rangzuchtige lieden bij eenen openbaren maaltijd eenen voorzigtigheids maatregel voorlegt, die tot ons doel zoo veel te eerder dient, omdat Hij ze gaf bij eene gelegenheid, die met de gelijkenis van de bruiloft eenige overeenkomst

heeft. *Wanneer gij genoodt wordt, zegt Hij, zoo plaatst u niet boven aan, opdat niet wellicht iemand waardiger dan gij, genoodigd zij, en alsdan hij, die u en hem genoodigd heeft, kome en tot u zegge: geeft dezen plaats; en gij alsdan zoudt beginnen met schaamte de laatste plaats te houden. Maar wanneer gij genoodt zult zijn, gaat henen en zet U in de laatste plaats, opdat wanneer hij komt die u genoodt heeft, tot u zegge: vriend! gaat hooger op. Alsdan zal het u eere zijn, voor de genen die met u aanzitten. Want een iegelijk die zichzelf verhoogt zal vernederd worden en die zichzelf vernederd zal verhoogd worden.*

Het is niet anders. Heeft iemand zich in dit leven verhoogd, en wil hij in de eeuwigheid niet openbaar te schande gemaakt worden, dan moet hij zich in dit leven laten vernederen. De zoodanige moet zich laten welgevallen, dat men tot hem zegge, «de arme zondaars zijn voorname lieden dan gij; laat ze hooger op gaan, plaatst gij u onder aan.» Die zijne ziel lief heeft die moet zich den smaad getroosten dat hij twintig, dertig jaren gedroomd, zich een valsch Christendom, eene godsdienst gevormd heeft, die geenen grond had; die zalig zou geworden zijn, wanneer hij bij de eenvoudige gronden, die hij in zijne jeugd uit den Catechismus geleerd heeft, gebleven ware; maar nu verloren zou gaan, dewijl hij zich aan zichzelf ver-

gaapte; allerlei boeken doorgeleerd, maar ook de ware weg en het geloof daarbij verloren heeft.

Wanneer een mensch dat kan toestemmen, zich niet schaamt te bekennen, de vorige jaren zich zelven misleid te hebben; ik wil mij tot den Heiland wenden; ik wil wederkeeren en een kind worden; Hij moge mij mijne jaren uit genade goed maken en met mij doen wat Hem behaagd; dat heet alsdan zich op de laatste plaats zetten. Zoo kan men geholpen worden. Dit is de zegen die men in *dit* leven zoeken en verkrijgen moet. Want, daarmede tot na dit leven wachtende, zal men met smaad en schimp afgewezen worden.

Wat hen betreft, die zich voor arm en ellendig erkennen, die het weten dat er niets goeds aan hen is, dat zij verloren moeten gaan, wanneer zij niet *geholpen* worden; die van de straten en beggen geroepen zijnde, komen en zeggen: «Wat wil men toch met ons? Wij zijn immers niet overeenkomstig een bruiloftsfeest gekleed? Wij kunnen niet bedoeld zijn. Wat zou de Heere Jezus met zulk een trotsch, eergierig, hoogmoedig, nijdig, verdrietig mensch als ik ben doen? Wat zou Hij met zulk een dom mensch uitrigten, die naauwelijks regt weet wat hij wil, die naauwelijks begrip heeft van hetgeen er vereischt wordt om zalig te worden? Mij kan hij zeker niet bedoelen.» «Ja,» zeggen

de knechten, « wij hebben bevel, dat wij ze van de straten en heggen moeten inbrengen zoo als wij ze aantreffen: de goeden mogen wij niet beter en de ondeugenden niet minder behandelen.» « Derhalve, mag ik ook komen? » « Gewisselijk.» — Wanneer men komt, dan wordt er gezegd: « gij hebt u beangst en bekommerd hoe gij ter bruiloft verschijnen zoudt, daar gij geen bruiloftskleed had; maar daarin is voorzien: men zal u een kleed geven, een wit kleed dat u past.» « Dat is zeer goed; maar ik kan het niet betalen.» « Gij kunt het om niet bekomen: het is dat kleed hetwelk alle ontvangen, de gerechtigheid van Jezus Christus, het witte kleed der heiligen met zijn bloed besprengd, dat is de dosch en het eeregewaad, waarin men alleen voor God bestaan kan.»

Kinderlijk en eenvoudig late men zich dit kleed *geven*, en in den naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes doe men het aan, daarbij denkende, ik mag mij slechts laten beschenken, *dat wil ik ook*. De Heer *beschenke* en *begenadige* mij zoo veel als *Hem* behaagd. *Hij* moge mij versieren, gelijk *Hij* wil; ik weet wel dat ik er *geen regt* op heb, maar ik wil het *aannemen*.

Dat is *smaak* hebben voor de zaak, lust en genegenheid hebben tot- en blijdschap over het kleed en het met innigen dank aannemen. **DAT IS GENOEG.** Wanneer wij ons zelve in

onze ellende en rampzaligheid zien, dan zeggen wij: Lieve God! ik kan mij niet opschikken en schoon voordoen: van waar zal ik een kleed halen? Ik kan niet verschijnen voor U. Maar dan heet het: Wat gij niet hebt, dat heeft *Hij*, tot aller voldoening. De dood van het Lam Gods, het bloed door Hem aan het kruisbout gestort heeft ons op eens versierd. Die daarvan eenen levendigen indruk in zijn gemoed ontvangen heeft, die het *daarom* te doen was en hartelijk bad: Ach Heer! bedek mij met uwe gerechtigheid! die trekt des Heilands verdiensten en den zegen van zijnen kruisdood aan gelijk een kleed. Dat is eene Bijbelsche spreekmanier. De Vader in den hemel ziet dien mensch aan als gezegend in zijnen Zoon, benadigd en bedekt door Hem; die niet meer in zijne natuurlijke naaktheid verschijnt, maar met Jezus onder één kleed, onder een heerlijk eeregewaad staat. Het is hetgeen de Profeet zegt: *Hij heeft mij bekleed met de kleederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk eenen bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als eene bruid zich versiert met haar gereedschap.* (Jes. LXI.)

Het is alles geschonken, louter vreemd, en niets *eigen* goed. Alle onze deugden, alle onze hoedanigheden, alle onze zachtmoedigheid, ootmoedigheid, onderwerping, milddadigheid en

welke andere deugden meer, dat zijn altemaal kleederen die zeer goed zijn, maar het zijn niet *die* kleederen, waarmede men voor God bestaan kan. Over dat alles moet men den Heer Jezus, zijne gerechtigheid, zijn bloed en zijnen dood aantrekken. Alle uitwendige oefeningen, alle goede dingen zijn bruikbaar wanneer wij den Heiland bezitten, maar *voor* alles moet *Hij* ons eigendom zijn.

Daarna worden ons alle deugden, alle graden der heiliging als een sieraad aangetrokken. Maar over dat alles komt de eeremantel, het bloed en de gerechtigheid van Christus. Dat is het koninklijk gewaad, waarmede Hij zijne geloovigen bekleedt, den priesterlijken rok, het merkteeken dat wij den Heiland toebehooren, daarmede kan men voor God betuigen dat men deel aan Hem heeft; want om zalig te worden komt het daarop aan, dat de Heiland ons voor de zijnen erkent. Doet Hij dat, dan zijn wij geholpen.

Wanneer echter de Heiland iemand niet aanwijst en voor zijnen Vader belijdt, maar zegt: Ik ken u niet: dan moge men duivelen uitgeworpen, de halve wereld tot de ware Godsdienst gebracht hebben, de zoodanige zal toch afgewezen worden. Derhalve komt alles op den Heiland en zijne belijdenis aan. Die als arme zondaren tot Jezus komen, en niets dan hunne naaktheid en armoede medebrengen, die kunnen

het eeregewaad ontvangen. De zoodanigen worden niet verstooten, ze zullen niet uitgeworpen worden, maar in het licht des levens wandelen.

De Heiland werke in ons dien zin, opdat wij ons hoeden tegen, of laten afbrengen van het rampzalig zelfbedrog, hetwelk zoo velen uit alle eeuwen in het verderf gebragt, de menschen bedrogen en verblind heeft; en dat de gemeente te Laodicea in eenen zoo betreurenswaardigen toestand had gebragt, dat de Heer tot haar zeide: *Gij zegt, ik ben rijk en verrijkt geworden en heb geens dings gebrek, en gij weet niet dat gij zijt ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt.* (Openb. III.)

Laten wij zulke menschen niet alleen onder Turken of Heidenen zoeken, maar aan plaatsen waar men het meeste goede pleeg te zien en te hooren. Men vindt ze niet alleen in de gemeente van Laodicea, de zoodanigen vindt men overal, en er zal wel geen plaats zijn, waar er niet enkelen worden gevonden.

Dringend noodzakelijk is het, dat wij ons laten *roepen*, en op die roepstem *komen*.

Welligt wordt het door het kleinste getal onder ons gevreesd, dat zij met smaad en schande zullen afgewezen worden, met geestelijken hoogmoed zullen zij hunne bekeering niet aanvangen. Maar wie daarentegen ligtzinnig is, en de zaak niet groot noch heilig en gewigtig acht; wie zich met zijne tijdelijke behoeften of met zijne

zonden, of met zijn huiszorg verontschuldigt, die wete dat de Heer zeide, *dat niemand dergenen die genoodigd waren, zijn avondmaal smaken zouden.* (Luc. XIV.)

Er komen derhalve twee gevaarlijke dingen bij de noodiging tot de bruiloft voor. Aan den eenen kant, niet komen, lui en traag zijn en zorgeloos, wanneer de stem van den Zone Gods gehoord wordt. Aan den anderen kant, op zich zelven, op eigen gezag, op zijn fraaije kleed, op zijne deugden komen. Deze worden buiten geworpen.

Maar hij die zich heeft laten roepen en met vreezen en beven komt, en denkt, wat zal ik daar doen? die genade is voor mij te groot! neemt het echter aan, laat het zich *geven*, dewijl Jezus gekomen is om ons te zegenen; trekt het kleed der gerechtigheid, de verdiensten des Heilands aan, verheugt zich over de groote zaligheid, en verwacht in dat kleed Zijne verschijning. De zoodanige zal feestmaal houden.